

Przedmiotowe Zasady Oceniania z Religii

Przedmiotowy System Oceniania z religii został opracowany na podstawie Programu nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach zatwierdzonego przez Komisję Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w Częstochowie w dniu 19 września 2018 r.

I. Cele oceniania

1. Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Wspieranie rozwoju ucznia przez diagnozowanie jego osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych przewidzianych w programie nauczania.
3. Dostarczenie uczniom, rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, osiągnięciach oraz trudnościach ucznia.
4. Motywowanie uczniów do samodzielnego uczenia się.
5. Zainteresowanie uczniów przesłaniem Bożym i otwarciem na Boga.

II. Zasady oceniania

1. Katecheta nie ocenia praktyk religijnych ucznia. „Podstawą wystawiania oceny szkolnej w nauczaniu religii jest wiedza ucznia, jego umiejętności, aktywność i sumiennosc. Nie powinno się natomiast oceniać za udział w praktykach religijnych” (Dyrektorium Katechetyczne Kościoła Katolickiego w Polsce, pkt. 83).
2. System oceniania uwzględnia: wymagania podstawy programowej, postawy ucznia, wkład pracy ucznia.

A. Ocenie podlegają:

- Prace klasowe (dotyczy klas 4-8) – trwające 1 godzinę lekcyjną, zapowiedziane dwa tygodnie wcześniej.
- Kartkówki (dotyczy klas 4-8) – krótkie wypowiedzi pisemnie, trwające nie dłużej niż 15 minut, zawierające treść z 3 ostatnich lekcji. Mogą być niezapowiedziane.
- Odpowiedzi ustne – wypowiedzi w czasie lekcji, prezentacja poznanych pieśni religijnych i modlitw.
- Praca na lekcji - dotyczy stopnia zaangażowania ucznia w procesie lekcyjnym, twórczego rozwiązywania zadań i pracy w grupie.
- Zeszyt (dotyczy klas 4-8), podręcznik (dotyczy klas 1-3) – sprawdzany przynajmniej jeden raz w półroczu (całościowa ocena z zeszytu). Na ocenę celującą zasługuje zeszyt/podręcznik prowadzony systematycznie, odznaczający się wyjątkową estetyką. Ocena bardzo dobra – wpisane są wszystkie katechezy i jest prowadzony starannie. Ocena dobra

– zeszyt/podręcznik prowadzony starannie, jednak brakuje 25% katechez. Ocena dostateczna – prowadzony niesystematycznie, luki sięgające 50% katechez. Ocena dopuszczająca – fragmentaryczne notatki, rażąco brak estetyki. Ocena niedostateczna – nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, nie ma możliwości kontrolowania.

- Udział w konkursach - za udział w konkursach religijnych organizowanych na terenie szkoły, parafii, przejście do wyższych etapów konkursów diecezjalnych czy ogólnopolskich oraz za otrzymanie wyróżnień lub zajęcie miejsc otrzymać ocenę celującą bieżącą.
- Prace dodatkowe np. opracowanie i przygotowanie pomocy dydaktycznych, gazetki szkolnej.

Nieprzygotowanie do zajęć uczeń ma prawo trzykrotnie w półroczu zgłosić brak przygotowania do lekcji bez konsekwencji uzyskania oceny niedostatecznej. Przez nieprzygotowanie się do lekcji należy rozumieć: brak zeszytu, podręcznika.

B. Możliwość poprawy wyników niekorzystnych:

- uczeń ma możliwość poprawienia oceny z pracy klasowej w ciągu 14 dni;
- uczeń poprawia każdą pracę klasową, z której uzyskał ocenę niedostateczną;
- nie poprawiamy kartkówek i testów;
- termin na poprawę uczeń powinien ustalić z nauczycielem po otrzymaniu oceny z pracy klasowej;

C. Ustalenie oceny semestralnej:

- ustalając ocenę semestralną (roczną) nauczyciel kolejno bierze pod uwagę:
  - a) oceny z prac klasowych,
  - b) oceny z odpowiedzi ustnej,
  - c) oceny z kartkówek,
  - d) oceny z prac dodatkowych.
- ocenę semestralną wystawiamy co najmniej z 6 ocen cząstkowych.

III. Sposób oceniania prac pisemnych

1. Nauczyciel informuje uczniów o liczbie punktów za poszczególne zadania i sposobie przeliczania sumy uzyskanych punktów na oceny szkolne.
2. Nauczyciel może liczbę uzyskanych punktów przeliczać w następujący sposób:
  - 0 - 34% niedostateczny
  - 35%-50% dopuszczający
  - 51% - 74% dostateczny
  - 75% -89% dobry

90%-99% bardzo dobry

100% - celujący

IV. Zasady wglądu ucznia i jego rodzica do prac pisemnych

Uczeń otrzymuje do wglądu sprawdzoną i ocenioną pracę pisemną z podaną ilością uzyskanych punktów. Kartkówki i prace samodzielne wkleja do zeszytu, natomiast jego rodzice mają wgląd do prac klasowych i testów po zgłoszeniu się do nauczyciela (np. na zebraniach z rodzicami, dniach otwartych i podczas godziny dostępności).

Uczniowie i ich rodzice o ocenach "częstkowych" są informowani na bieżąco (poprzez wpis do zeszytu przedmiotowego, dziennika elektronicznego, ustnie).

V. Dostosowanie Przedmiotowych Zasad Oceniania z religii do możliwości uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Uwagi wstępne:

1. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce dotyczy formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.
2. Wymagania merytoryczne odpowiadają podstawie programowej nauczania religii w szkole podstawowej i odpowiedniemu programowi nauczania.
3. Wymagania merytoryczne co do oceny pracy pisemnej, odpowiedzi ustnej, pracy podczas lekcji są takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy ma zróżnicowany charakter, z uwzględnieniem zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej.
4. Opinia o specyficznych trudnościach w czytaniu i pisaniu nie zwalnia dziecka z obowiązku systematycznej pracy.
5. Uczeń uczęszcza na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, jeśli takie jest zalecenie poradni lub psychologa szkolnego.
6. Uczniowi umożliwia się pisanie sprawdzianów/egzaminów dostosowanych do jego możliwości psychofizycznych.

Dostosowanie wymagań:

Uczeń z dysleksją:

- Wiedza i umiejętności ucznia oceniane są przede wszystkim na podstawie wypowiedzi ustnych;
- Możliwość pisania literami drukowanymi lub z użyciem komputera;
- Poziom graficzny pisma nie brany jest pod uwagę;
- W zadaniach otwartych nie bierze się pod uwagę błędów w pisowni, praca oceniana jest na podstawie treści wypowiedzi pisemnej;
- Wydłużenie czasu pracy;
- Poziom estetyczny rysunku nie jest brany pod uwagę, lecz jego treść;

- Przy nauce Małego Katechizmu (tam, gdzie jest wyliczanie) nie brana jest pod uwagę kolejność, lecz rozumienie treści.

Uczeń niedowidzący:

- W przypadku prac pisemnych (sprawdzianów, prac kontrolnych) należy przygotować zestaw zadań, poleceń, pytań napisanych odpowiednio większymi literami, z większym kontrastem, czcionką bezszeryfową;
- W związku z wolnym tempem pracy wydłużyć czas wykonywania sprawdzianów;
- Nie ocenić negatywnie poziomu graficznego i ortograficznego wypowiedzi pisemnych z uwagi na to, że dziecko może pisać brzydko, kreślić, pisać litery niekształtne, nie zachowywać odpowiedniej wielkości liter, ani odstępu w liniaturze;
- W ocenie opierać się głównie na wypowiedziach ustnych;
- Oceniając umiejętność posługiwania się Pismem św. uwzględnić: wolne tempo pracy, łatwą męczliwość (wskazane przerwy z możliwością zamknięcia oczu), udostępnianie dużego, wyraźnego druku (litery bez ozdobników), czytanie z zastosowaniem pomocy optycznych;
- Zezwolić na korzystanie z szerokiej gamy pomocy (optycznych, graficznych, dotykowych);
- W szczególnych wypadkach umożliwić zaliczanie materiału programowego partiami.

Uczeń z niepełnosprawnością intelektualną:

- Zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań;
- Dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie,
- Wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie perykopy biblijnej, wykonanie zadania,
- Wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje, o odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego,
- Formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady,
- Częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i ukończenia zadania,
- Należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach,
- Potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału.
- Odpytywanie po uprzedzeniu: kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany,

- Wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań,
- Częste odwoływanie się do konkretnego, szerokie stosowanie zasady pogłębienia,
- Zadawanie do domu tylko, ile dziecko jest w stanie samodzielnie wykonać,
- W związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi),
- Podpowiadanie tematu pracy plastycznej, częste podchodzenie do ucznia, ukierunkowywanie w działaniu,
- W ocenianiu zwracać większą uwagę na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż jego ostateczny efekt.

Uczeń z Autyzmem:

- Omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej);
- Podawanie poleceń w prostszej formie, dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części (im bardziej złożone zadanie, tym większe prawdopodobieństwo, że uczeń zablokuje się i nawet nie rozpocznie jego wykonywania albo zaprzestanie wykonywania w trakcie)
- Stosowanie pochwał ucznia, który już pamięta o czymś, o czym wcześniej zapomniał (nie należy oczerniać go ani nie „męczyć”, gdy mu się to nie uda; uczeń z Autyzmem może zacząć wierzyć, iż nie potrafi zapamiętać, że np. musi przynieść na zajęcia wymagane rzeczy);
- Wprowadzanie nowych treści i zadań wymaga szczegółowych objaśnień (często bardziej przydatne okazują się instrukcje obrazkowe w porównaniu ze słownymi bądź kombinacja jednych i drugich);
- Przywoływanie uwagi ucznia i kontaktu wzrokowego (uczniowie mogą koncentrować się na jakiś dźwiękach lub ruchomych obiektach i nie być w stanie odwrócić od nich uwagi);
- Wykorzystywanie szczególnych talentów ucznia (np. niewiarygodną pamięć związaną z przeczytanymi książkami, usłyszanymi przemówieniami czy statystykami);
- Stosowanie prostych, jasnych komunikatów bezpośrednio do ucznia;
- Ustalenie systemu nagradzania za właściwe zachowanie i aktywność na lekcji i konsekwentnie jego wdrażanie i przestrzeganie;
- Wydłużenie lub ustalenie określonego czasu pracy (odliczanie upływu czasu na wykonanie zadania);
- Przygotowanie ucznia do wszelkich zmian w otoczeniu i rozkładzie dnia;
- Utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami ucznia;

- Zachęcanie do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami;
- Dbanie o optymalną pozycję ucznia autystycznego w klasie.

VI. Kryteria oceniania w klasach I- III

Ocena celująca

Uczeń:

- Osiąga celujące i bardzo dobre wyniki w nauczaniu.
- Opanował w terminie wymagane modlitwy, przykazania Boże i kościelne.
- Jest zainteresowany przedmiotem, wykazuje się rozległą wiedzą religijną o czym świadczy jakość prezentowanych wiadomości.
- Wykazuje pilność i systematyczność.
- Rozwiązuje zadania w książce i kartach pracy (ocena celująca i bardzo dobra).
- Wyróżnia się aktywnością i zaangażowaniem
- Wykonuje prace manualne wykraczające ponad wymagania programowe, np. prace konkursowe lub materiały do gazetki religijnej.

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- Osiąga bardzo dobre i dobre wyniki w nauczaniu.
- Jest zdyscyplinowany, postawa nie budzi zastrzeżeń;
- Opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem katechezy.
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami.
- Rozwiązuje zadania w książce i kartach pracy (ocena bardzo dobra lub dobra).
- Zachowuje szacunek dla miejsc i przedmiotów i znaków sakralnych.

Ocena dobra

Uczeń:

- Opanował wiadomości z zakresu programu nauczania w stopniu wystarczającym.
- Chętnie, regularnie i czynnie bierze udział w katechezie.
- Dysponuje dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.
- Uzyskuje stałe dobre postępy podczas prowadzonych zajęć.
- Rzetelnie rozwiązuje zadania w książce i kartach pracy (ocena dobra).

Ocena dostateczna

Uczeń:

- Zna podstawowe modlitwy i prawdy wiary, rozumie je oraz umie wyjaśnić, czym jest chrześcijaństwo w życiu codziennym.
- Dysponuje słabą wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem, w jego wiadomościach są luki.
- Nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.
- Wykonanie zadań przez ucznia budzi zastrzeżenia np. niestaranne i niedokładne rozwiązywanie zadań w książce i kartach pracy.

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- Zna najbardziej istotne z podstawowych modlitw i prawd wiary.
- Dysponuje minimalną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem, w jego wiadomościach są luki- umożliwiają mu one jednak dalszą naukę.
- W określonym terminie nie nadrobił zaległości.
- Nie przejawia aktywności na katechezie.
- Uczeń jest niesystematyczny, nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.

Ocena niedostateczna

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, odmawia wszelkiej współpracy, ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

VII. Kryteria oceniania w klasach IV – VIII

Ocena celująca

- Uczeń nie tylko spełnia wymagania edukacyjne na ocenę bardzo dobrą, ale posiada wiedzę i umiejętności znacznie przekraczające program nauczania religii na poszczególnym etapie edukacyjnym. Wykazuje się rozległą wiedzą religijną i zainteresowaniem przedmiotem.
- Twórczo rozwija własne uzdolnienia oraz dba o własną formację religijną.
- Biegłe posługują się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych, potrafi zastosować je we własnym życiu, służy radą innym, jest świadkiem wiary.
- Posiada biegłą znajomość „Małego katechizmu”.

- Posiada estetyczny, uzupełniony zeszyt (ocena celująca lub bardzo dobra).
- Osiąga sukcesy w konkursach lub olimpiadach religijnych na etapie szkolnym i diecezjalnym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.
- Posiada inne osiągnięcia indywidualne (wykonuje prace, czy zadania ponad wymagania programowe).
- Identyfikuje się ze wspólnotą Kościoła angażując się w liturgię Mszy św., w przygotowaniu nabożeństw różańcowych, drogi krzyżowej, czy rekolekcji szkolnych.
- Angażuje się w prace pozalekcyjne: jasełka, gazetki religijne
- Pilność, systematyczność, stosunek do przedmiotu nie budzi zastrzeżeń.

Ocena bardzo dobra

- Uczeń jest zdyscyplinowany, potrafi samodzielnie objaśnić i powiązać w całość wiadomości z programu nauczania.
- Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określonych programem nauczania w danym etapie edukacyjnym.
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami.
- Posiada dobrą znajomość „Małego katechizmu”.
- Posiada uzupełniony zeszyt (ocena bardzo dobra lub dobra).
- Chętnie, regularnie i czynnie bierze udział w lekcji religii.
- Zachowuje szacunek dla „świętych” przedmiotów, miejsc i znaków religijnych.

Ocena dobra

- Uczeń potrafi odpowiedzieć samodzielnie na wszystkie pytania związane z tematem lekcji, przejawia aktywność na zajęciach.
- Uczeń opanował wiadomości i umiejętności, które pozwalają na rozumienie większości relacji między elementami wiedzy religijnej.
- Dysponuje dobrą umiejętnością zastosowania zdobytych wiadomości.
- Posiada wystarczającą znajomość „Małego katechizmu”.
- Rzetelnie prowadzi zeszyt (ocena dobra, dostateczna).
- Uzyskuje stałe, dobre postępy podczas prowadzonych zajęć.
- Nie zaniedbuje uczestnictwa w lekcjach religii, do której stara się być przygotowany.

Ocena dostateczna

- Zna podstawowe modlitwy i prawdy wiary, rozumie je oraz umie wyjaśnić, czym jest chrześcijaństwo w życiu codziennym.

- Uczeń prowadzi notatki, wykonuje zadania, potrafi odtworzyć z pamięci wniosek z lekcji.
- Uczeń opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające zdobywanie dalszej wiedzy.
- Dysponuje przeciętną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem, w jego wiadomościach są luki.
- Nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.
- Wykonanie zadań przez ucznia budzi zastrzeżenia np. niestaranne i niedokładne prowadzenie zeszytu.

Ocena dopuszczająca

- Uczeń jest obecny na lekcji, słucha, nie przeszkadza w prowadzeniu lekcji.
- Zna najbardziej istotne z podstawowych modlitw i prawd wiary.
- Dysponuje minimalną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem nauczania, w jego wiadomościach są luki- umożliwiają mu one jednak dalszą naukę.
- Proste zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje przy pomocy katechety.
- Nie posiada zeszytu przedmiotowego, brak zadań domowych.
- Nie przejawia aktywności na katechezie.
- Uczeń jest niesystematyczny, nie wykazuje większego zainteresowania przedmiotem.

Ocena niedostateczna

- Nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.
- Odmawia wszelkiej współpracy.
- Ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.